"Ой зле, сусіде! Горе нам, горе!

Сонце за три дні в кровавім мори

Бродить з полудня, а в дворці луни

Слідно віддавна могили три.

То гонці лиха, ой зле, сусіде!

Спадуть на землю ужасні біди;

Ой біди, біди спадуть на мир,

Князям готуєсь кривавий пир!

Недармо пріють так сагайдаки,

Недармо виють вночі собаки:

Над Руссю висить тяженький бич,

Заплаче Київ, зойкне Галич.

Ой нам казалось, думало, снило,

Що ся мир-зілє в Русі розвило,

Що крам шовковий розклав купець,

Здудніли в горах турми овець;

Що окрив ангел крилом землицю,

Отерла мати слізну зріницю,

Діва в дівочі вколисалась сни,

За плуг хватили Русі сини.

Кмети скували на леміш стрілку,

Скотар взяв знову в руки сопілку,

Дні Ярослава вернули назад,

І Осмомисла загостив лад.

А ту, о гляньте, горе нам, горе!

Тьма гайворонів лишають бори,

Кракають, в'ються, б'ють до села, —

Вони жир вітрять, буде біда!"

Так гомоніло на Русі стиха.

Сусід сусіду не таїв лиха,

І в Десятинній, кажуть, що знов

Пречиста діва плакала кров.

І бачте, бачте! Луно в степов'ю!

Біжать половці, залляні кров'ю,

Женуть останки коней, скота

В Русь на гостинний берег Дніпра.

Перед ними Котян, за ним тривога,

Як бліда відьма, лиховорога,

Розносить вихром по землі вість

За чернь незвісну, за страшну прість.

Снуються гонці межи князями,

Сум розстелявсь меж городами,

По цілій Русі і вшир, і вдаль

Заводить Котян зойки і жаль:

"Ой Русе красна, горе ти, горе!

Ой з-за Кавказу прорвалось море!

Через ущелля льодових скал

Втислось, зломило половців вал.

Ой і волнує в нашім степов'ю,

Береги Дону заллялись кров'ю,

Незнана світу Таурмен глуш

В немовлят серцю топить оруж.

І полки наші розбиті в бою,

Цвіт половецький стятий косою,

Кончаків Юрій уже лежить,

і Кобякович Данило спить.

А діви наші — ой горе, горе!

В полон забрали, женуть за море,

Старці, каліки — стинають впень,

Сироти, діти — мечуть в огень.

Ой лихо Русі, лихо, сусіди!

Сюди по п'ятах жене нам в сліди

І чернь до ваших веде країв,

Щоб в злотоверхім Києві усів".

І шибли зойки вкруг небесами,

А в Русь гостинну валить товпами,

Як стривожена птиця степна,

Вся половецька буйна земля.

І воздрожали Дніпра пороги

Первий раз лячно від їх розмоги,

Вздимаюг-сь води на страшну прість,

І фаля фалі подає вість.

І тихо стало в руській землиці,

І сумно, глухо, мов по голосниці

Ударив сильно вражий обух,

Онімив мову, умертвив дух.

Тільки на крилах небес оболока

Від Волги, Дону до фаль Вислока,

Від устя злотобережного Дніпра

Аж до варяг гранітного хребта.

Скрізь незміриму руськую ниву,

Свобідну, красну і величаву —

Сунеся сумно унилий глас:

"Ай горе, горе, ужас, ужас!"